

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора ДБТУ

Руслан Тихонченко

«28» жовтня 2021 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в університеті, а також надання їм академічної відпустки

УХВАЛЕНО:

рішенням вченої ради ДБТУ

протокол № 2 від «28» жовтня 2021р.

Харків – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в університеті, а також надання їм академічної відпустки (далі - Положення) визначає механізм відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які здобувають вищу освіту в Державному біотехнологічному університеті (далі - Університет), а також надання їм академічної відпустки.

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 року №2145-УШ, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року №1556-VII, наказу Міністерства освіти і науки України від 18.01.2018 року №54 «Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки», Статуту Університету (далі - Статут) та інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- *відрахування* - припинення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту;

- *переведення* - зміни в правах та обов'язках особи, що здобуває вищу освіту, зумовлені зміною закладу вищої освіти та/або спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми), та/або форми навчання, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти;

- *переривання навчання* - часткове призупинення прав та обов'язків прав здобувача вищої освіти в осіб у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи;

- *поновлення* - відновлення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

1.4. Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти з іноземних закладів вищої освіти на освітні програми на основі повної загальної середньої освіти можливе лише в разі виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» в частині успішного проходження зовнішнього незалежного оцінювання знань і вмінь вступників за встановленим для цієї освітньої програми переліком сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання в рік здобуття повної загальної середньої освіти або в один із наступних років не пізніше подання заяви про поновлення або переведення.

1.5. Поновлення та переведення здобувачів вищої освіти на освітні програми підготовки магістрів, які передбачають складання вступних

випробувань у формі єдиного фахового вступного випробування та/або єдиного фахового вступного іспиту, можливе лише в разі їх успішного проходження в рік вступу або в один із наступних років не пізніше подання заяви про поновлення або переведення.

2. ВІДРАХУВАННЯ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Підставами для відрахування здобувача вищої освіти є:

- завершення навчання за відповідною освітньою (науковою) програмою;

- власне бажання;

- переведення до іншого закладу вищої освіти;

- невиконання індивідуального навчального плану або індивідуального плану наукової роботи;

- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- порушення академічної доброчесності;

- інші випадки, передбачені законом.

2.2. Вичерпний перелік обставин, що вважаються невиконанням індивідуального навчального плану, визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті із дотриманням сукупності таких вимог:

а) невиконання індивідуального навчального плану встановлюється винятково за результатами семестрового контролю або атестації здобувачів вищої освіти; пропуск навчальних занять, якщо він не призводить до отримання здобувачем вищої освіти незадовільної оцінки за результатами семестрового контролю, не може вважатися невиконанням індивідуального навчального плану;

б) відрахування у зв'язку із отриманням незадовільної оцінки під час семестрових контрольних заходів можливе лише за умов, якщо здобувач вищої освіти:

- за результатами основної сесії підсумкового семестрового склад більше двох дисциплін з оцінкою «незадовільно»;

- не з'явився на складання більше двох дисциплін протягом семестрового підсумкового контролю без поважної причини;

- незалежно від кількості отриманих незадовільних оцінок було надано можливість покращити результати оцінювання, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або за результатами повторного оцінювання отримав незадовільну оцінку;

- було надано можливість у встановленому Університетом порядку оскаржити рішення, дії або бездіяльність педагогічних, науково-педагогічних працівників, посадових осіб Університету щодо організації і проведення семестрових контрольних заходів, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю або його скаргу було відхилено;

- було надано можливість переведення на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб (для осіб, що здобувають вищу освіту за державним (регіональним) замовленням) або переривання навчання, і здобувач у встановлений строк не скористався такою можливістю;

в) здобувача вищої освіти не може бути відраховано, якщо невиконання ним індивідуального навчального плану сталося з вини (є результатом умисних дій або грубої необережності) Університету, якщо це встановлено комісією Університету за участю представників органів студентського самоврядування.

2.3. Порухення здобувачем вищої освіти вимог Статуту Університету або правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями, що затверджені Університетом може бути підставою для відрахування за умови визначення таких підстав у договорі (контракті) після вичерпання інших засобів впливу (або неможливості їх застосування) лише в порядку, визначеному правилами внутрішнього розпорядку Університету, затвердженими відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

2.4. Порухення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених Університетом, може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування аспіранта або докторанта.

2.5. Відрахування в порядку притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до положення із дотриманням сукупності таких вимог:

а) відрахування здобувача вищої освіти як вид академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності визначено Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу, затвердженим вченою радою Університету та погодженим органом студентського самоврядування та радою молодих вчених;

б) факт порушення академічної доброчесності здобувачем освіти виявлено та встановлено відповідно до Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу, затвердженого вченою радою Університету згідно із Законом України «Про освіту»;

в) дотримано передбачені законом права особи, щодо якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності.

Ректор відраховує зі складу здобувачів вищої освіти за погодженням з:

- органом студентського самоврядування Університету – для студентів;
- радою молодих вчених – для аспірантів та докторантів;
- первинною профспілковою організацією – для осіб, які є членами профспілки.

2.6. Відрахування здобувача вищої освіти з числа осіб, які навчаються за державним (регіональним) замовленням, передбачене пунктом 13 Порядку призначення і виплати стипендій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1050), здійснюється шляхом надання можливості переведення на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

2.7. У разі відрахування здобувачів вищої освіти відповідно до підпунктів 1-3 пункту 2.1 цього розділу погодження органу студентського самоврядування, ради молодих вчених та первинних профспілкових організацій не вимагається.

3. ПОНОВЛЕННЯ ДО СКЛАДУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Поновленими до складу здобувачів вищої освіти можуть бути особи, відраховані до завершення навчання за освітньою (науковою) програмою вищої освіти відповідного рівня або яким було надано академічну відпустку.

3.2. Поновлення здійснюється незалежно від причини відрахування, тривалості перерви в навчанні, форми навчання, спеціальності та галузі знань, типу програми, джерел фінансування, форми власності закладу освіти з урахуванням здатності претендента успішно виконувати навчальний план.

Поновлення до складу здобувачів вищої освіти на перший курс освітніх програм на основі повної загальної середньої освіти забороняється.

Ректор Університету може поновити на другий курс осіб, відрахованих з першого курсу на основі повної загальної середньої освіти, за умови ліквідації ними академічної заборгованості до початку навчальних занять, якщо вона не перевищувала 20 кредитів ECTS.

Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти здійснюється, як правило, під час канікул.

3.3. Поновлення здійснюється на освітні програми того самого ступеня (рівня), з якого було відраховано здобувача вищої освіти, на такий самий або молодший курс.

3.4. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу Університету за відповідними рівнем, курсом та спеціальністю. Перевищення ліцензованого обсягу можливе у виняткових випадках за попереднім дозволом Міністерства освіти і науки України.

3.5. Заяву про поновлення має бути розглянуто в Університеті протягом двох тижнів. До заяви про поновлення додається академічна довідка.

Заявнику за результатом розгляду заяви мають бути повідомлені умови поновлення до складу здобувачів вищої освіти або причина відмови.

3.6. Умовою поновлення може бути попереднє складання або включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти певних обов'язкових дисциплін та/або певного обсягу вибіркового дисциплін освітньої програми.

Порядок перезарахування результатів навчання (кредитів, дисциплін) та поновлення до складу здобувачів вищої освіти визначається в Положенні про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці.

3.7. Університет може визнавати результати навчання, набуті у неформальній та інформальній освіті відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти, у неформальній та інформальній освіті.

Не здійснюється визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, набутих до початку навчання на певному освітньому рівні.

3.8. Поновлені до складу здобувачів вищої освіти мають право на зарахування (переведення) на місця державного замовлення у порядку, встановленому Університетом.

3.9. Ректор Університету поновлює на навчання здобувачів вищої освіти за погодженням з органом студентського самоврядування (крім аспірантів та докторантів), з радою молодих вчених (для аспірантів та докторантів) та первинною профспілковою організацією (осіб, які є членами профспілки).

4. ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Особи, які навчаються в Університеті, можуть бути переведені з:

- Університету до іншого закладу вищої освіти;
- однієї спеціальності (спеціалізації, освітньої програми) на іншу в межах галузі знань;
- однієї форми навчання на іншу;
- одного джерела фінансування на інше.

4.2. Переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються заочною

формою навчання, здійснюється, як правило, під час канікул.

4.3. Переведення здійснюється на освітні програми того самого ступеня (рівня), а також на такий самий або молодший курс.

4.4. Переведення здобувачів вищої освіти здійснюється в межах ліцензованого обсягу Університету за відповідними рівнем, курсом та спеціальністю.

4.5. Переведення здобувачів вищої освіти з Університету до іншого закладу вищої освіти і навпаки здійснюється за погодженням керівників обох закладів вищої освіти.

Здобувач вищої освіти Університету, який бажає перевестись до іншого закладу освіти, подає на ім'я ректора Університету, заяву про переведення і, одержавши його письмову згоду, звертається з цією заявою до керівника того закладу вищої освіти, до якого він бажає перевестись, та додає копію академічної довідки, що містить інформацію про здобуті результати навчання.

Здобувачі вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб, можуть бути переведені за згодою особи, яка здійснює фінансування навчання.

Заяву про переведення має бути розглянуто у закладі вищої освіти протягом двох тижнів і заявникові повідомлено умови переведення на навчання або причину відмови.

У разі позитивного розгляду заяви і виконання умов переведення керівник закладу вищої освіти видає наказ, згідно з яким здобувач допускається до занять, а до Університету, направляє запит щодо одержання його особової справи.

Переведення здобувачів вищої освіти в межах Університету здійснює ректор.

4.6. Умовою переведення може бути попереднє складання або включення до індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти певних обов'язкових дисциплін та/або певного обсягу вибіркового дисциплін освітньої програми.

Порядок перерахування результатів навчання (кредитів, дисциплін) визначається в Положенні про визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти, у неформальній та інформальній освіті.

4.7. Ректор Університету, в якому здобувач вищої освіти навчався раніше, отримавши запит, видає наказ про відрахування здобувача вищої освіти у зв'язку з його переведенням до іншого закладу вищої освіти, до якого в тижневий термін надсилає особову справу.

Керівник закладу вищої освіти, до якого переводиться здобувач вищої

освіти, після одержання особової справи видає наказ про його зарахування та вносить відповідні зміни до ЄДЕБО.

4.8. Переведені здобувачі вищої освіти мають право на зарахування (переведення) на місця державного замовлення у порядку, встановленому Університетом. Переведення студентів на місця державного замовлення здійснюється за погодженням з органами студентського самоврядування. Переведення здобувачів вищої освіти на перший курс освітніх програм на основі повної загальної середньої освіти забороняється.

4.9. Переведення здобувачів вищої освіти на вакантні місця державного замовлення здійснюється на конкурсних засадах у порядку, встановленому Університетом.

4.10. У разі закінчення строку дії сертифіката про акредитацію освітньої програми (спеціальності, напряму підготовки) та неотримання Університетом нового сертифіката про акредитацію здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому відповідна освітня програма акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету відповідно до Порядку переведення здобувачів вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, до інших закладів вищої освіти для завершення навчання за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 року № 927.

5. ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В УНІВЕРСИТЕТІ, ТА НАДАННЯ АКАДЕМІЧНИХ ВІДПУСТОК

5.1. Особам, які перервали навчання в Університеті, надається академічна відпустка. Особи, яким надано академічну відпустку, не відраховуються з числа здобувачів вищої освіти та зберігають окремі права здобувача вищої освіти, відповідно до законодавства та Положення про організацію освітнього процесу в Університеті.

5.2. Особам, які навчаються в Університеті, можуть надаватись такі види академічних відпусток:

– академічна відпустка за станом здоров'я – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребують тривалого відновлювального лікування; загостреннями хронічних захворювань або частими захворюваннями (понад один місяць за семестр); анатомічними дефектами, які не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання;

– академічна відпустка у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності – перерва у навчанні, яка надається здобувачу вищої освіти, якщо навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) унеможливилює виконання індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи);

– академічна відпустка у зв'язку з військовою службою – перерва у навчанні, право на яку здобувач вищої освіти отримує у разі його мобілізації, призову на строкову військову службу, вступу на військову службу за контрактом відповідно до законодавства;

– академічна відпустка на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі або докторантурі, – перерва у навчанні, яка може надаватись аспіранту або докторанту, який захистився до закінчення строку підготовки в аспірантурі або докторантурі відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261;

– академічна відпустка за сімейними та іншими особистими обставинами – перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає Університет та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі власної мотивованої заяви;

– відпустки по вагітності та пологах, відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку, а у разі коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною 6-річного віку, надаються відповідно до Кодексу законів про працю України.

5.3. Надання академічної відпустки оформлюється відповідним наказом ректора Університету із зазначенням виду та підстави надання академічної відпустки та її термінів.

5.4. Максимальна тривалість академічної відпустки за станом здоров'я, у зв'язку з участю в програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими особистими обставинами встановлюється до 1-го року. За необхідності така академічна відпустка може бути надана повторно, з урахуванням того, що здобувач вищої освіти може скористатися правом на надання академічних відпусток на одному рівні вищої освіти не більше двох разів.

5.5. Академічна відпустка за станом здоров'я надається здобувачам вищої освіти на підставі висновку лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК). Академічна відпустка здобувачам вищої освіти з числа іноземців надається на підставі легалізованої медичної довідки, отриманої в іноземній державі, яка подається до Університету разом з нотаріально засвідченим

перекладом українською мовою.

Надання академічної відпустки за станом здоров'я здобувачам вищої освіти заочної форми навчання здійснюється на підставі висновку ЛКК територіальних закладів охорони здоров'я.

На підставі розгляду виписки з історії хвороби і даних медичного обстеження ЛКК (у разі її відсутності – головний лікар, або уповноважена особа), робить висновок про необхідність надання студенту академічної відпустки або його переведення за станом здоров'я на навчання на іншу спеціальність або до іншого закладу вищої освіти. У висновку ЛКК зазначається рекомендована тривалість академічної відпустки за станом здоров'я.

5.6. Для вирішення питання про поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершується термін академічної відпустки за станом здоров'я, необхідно за два тижні до початку семестру подати до закладів охорони здоров'я довідку про стан здоров'я з ЛПУ, який спостерігав за хворим під час академічної відпустки, і пройти комплексне медичне обстеження. На підставі чого здобувачам вищої освіти видається висновок ЛКК для подання його до Університету.

5.7. Поновлення на навчання здобувачів вищої освіти, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом ректора Університету на підставі заяви здобувача, яка подається не пізніше тижня до завершення терміну академічної відпустки. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок ЛКК.

Здобувачі вищої освіти, які не подали в установлений термін документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із Університету.

5.8. Усі суперечливі питання з приводу надання академічної відпустки розглядає керівництво Університету за участю органу студентського самоврядування або ради молодих вчених.

6. ПОВТОРНЕ НАВЧАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ

6.4. Повторне навчання – повторне проходження здобувачем вищої освіти дисциплін, з яких він не отримав встановленої Університетом мінімальної кількості балів.

Здобувачі вищої освіти першого курсу Університету на основі повної загальної середньої освіти правом на повторне навчання не користуються.

6.5. Підставою для надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання може бути невиконання до початку семестрових контрольних

заходів індивідуального навчального плану поточного семестру, в тому числі з поважних причин, підтверджених відповідними документами.

Довідки про захворювання здобувача вищої освіти під час семестру завіряються у закладі охорони здоров'я, який його обслуговує, і подаються до Університету протягом тижня після закінчення лікування.

Повторне навчання через тривалі або часті захворювання здобувачам вищої освіти заочної форми навчання надається на підставі висновку ЛКК закладу охорони здоров'я.

6.6. Для прийняття лікарями експертного рішення до закладу охорони здоров'я, який обслуговує Університет (здобувача), подається запит із Університету, детальна виписка з історії хвороби від медичної установи, під наглядом якої перебуває здобувач, і проводиться його повне медичне обстеження. Під час експертного вирішення питання про необхідність надання повторного навчання через тривалі або часті захворювання враховуються: строки тимчасової втрати працездатності (більше одного місяця за семестр); специфіка навчального процесу; особливості Університету, спеціальності; ступінь адаптації здобувача; можливість погіршення здоров'я (перехід гострого захворювання в хронічне, вихід на інвалідність), якщо здобувач продовжуватиме навчання.

6.7. Питання про надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання вирішує ректор Університету за поданням декана факультету до початку відповідного семестру і оформляються відповідним наказом.

6.8. Повторне навчання здійснюється у строки, визначені Університетом.

6.9. Здобувачі вищої освіти, які навчалися за державним (регіональним) замовленням та отримали право на повторне навчання через тривалі або часті захворювання, продовжують навчання за державним (регіональним) замовленням і мають право на призначення мінімальної ординарної стипендії, якщо вони мали на неї право в попередньому навчальному семестрі.

У всіх інших випадках надання здобувачу вищої освіти права на повторне навчання можливе лише в разі навчання (переведення на навчання) за кошти фізичних або юридичних осіб.

7. ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ

7.1. Особі, відрахованій із Університету, видається академічна довідка, форма якої затверджена наказом Міністерства освіти і науки України № 102 від 25.01.2021р., зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29 січня 2021

р. за № 122/35744 Про затвердження форм документів про вищу освіту (наукові ступені) та додатка до них, зразка академічної довідки.

У разі переривання навчання здобувач вищої освіти має право на отримання академічної довідки.

У разі переведення студента в його особовій справі в Університеті залишаються копія академічної довідки, підписана керівництвом Університету і скріплена його печаткою та завірена деканом факультету, залікова книжка, студентський квиток і скріплена печаткою (за наявності) за підписом декана факультету навчальна картка здобувача вищої освіти із зазначенням виконання ним індивідуального навчального плану.

7.2. Відомості про вивчені освітні компоненти, складені форми контролю, вносяться до академічної довідки окремо за кожний семестр.

До академічної довідки не вносяться предмети, з яких здобувач вищої освіти одержав незадовільні оцінки. Здобувачам, які вибули з першого курсу Університету і не склали екзаменів і заліків, видають академічну довідку із записом, що здобувач заліків та екзаменів не складав.

7.3. Студенту, поновленому в Університеті або переведеному до нього, видають залікову книжку або інший документ, що містить інформацію про здобуті результати навчання, з проставленими Perezархованими дисциплінами з відповідними оцінками.

Порядок Perezархування дисциплін визначено Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти, у неформальній та інформальній освіті.

До особової справи студента, переведеного з іншого закладу вищої освіти, вкладають витяг з наказу про зарахування, заяву, академічну довідку.

Академічні довідки реєструють у журналі реєстрації видачі академічних довідок.

8. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Положення, а також зміни та/або доповнення до нього затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.

8.2. Контроль за виконанням Положення покладається на посадових осіб Університету відповідно до їх функціональних обов'язків.